

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 934

van **EMMILY TALPE**

datum: 25 juni 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

'Agribashing' - Maatregelen

Een delegatie van het Algemeen Boerensyndicaat (ABS) en zijn vrouwen- en jongerenafdelingen VABS en JABS hebben tijdens een ontmoeting met minister Zuhair Demir een pamflet overhandigd met de sprekende titel 'Genoeg is Genoeg'. De boeren voelen het huidige beleid aan als zeer negatief en pleiten voor een menselijker en meer werkbaar beleid. In het pamflet komt ook het thema welzijn van de boeren en hun families aan bod en wordt de aanhoudende 'agribashing' op de korrel genomen waarbij boeren door een aantal administraties en beleidsmakers steevast in een negatieve framing verdacht worden gemaakt als grote schuldigen in maatschappelijk gevoelige dossiers als milieu, klimaat en dierenwelzijn.

In het verleden heeft de minister al te kennen gegeven zich te verzetten tegen deze benadering van boeren. Ook vanuit het Departement Landbouw en Visserij worden de land- en tuinbouwers op een meer constructieve manier benaderd. Maar de algemene stemming is dus duidelijk negatief. Daarom vraagt ABS aan beleidsmakers en administraties om "per direct te stoppen regio's en bedrijfstypes tegen elkaar op te zetten. U mag niet vergeten dat de familiale landbouwbedrijven er in al hun diversiteit zijn op basis van beslist beleid uit het verleden en bijgevolg met toestemming van de overheid hun weg uitgestippeld hebben. Nu de ene of de andere vorm uitspuwen is een brug te ver voor ons. Achter elk bedrijf zit er een familie die hard werkt en die zich vandaag in de steek gelaten voelt zonder dat er voldoende antwoorden worden gegeven hoe het verder moet."

1. Onderschrijft de minister de vraag vanuit ABS dat er met meer respect moet worden gesproken over onze landbouwers-ondernemers?
2. Blijkt uit de meest recente cijfers van welzijnsinstanties als Boeren op een Kruispunt dat het mentaal welzijn bij onze boeren en hun families verder achteruitgaat?
3. Heeft de minister dit probleem van de zogenoemde 'agribashing' al besproken op regeringsniveau, vermits de polariserende uithalen naar land- en tuinbouwers vaak gebeuren rond thema's die niet tot de bevoegdheid van de minister zelf behoren?
4. Zal de minister alle leden van de Vlaamse Regering vragen zich te engageren om de land- en tuinbouwers op een constructieve manier te benaderen, wat meteen ook betekent dat ze zelf geen polariserende uitspraken aan het adres van de boeren doen?
5. a) Is de minister van mening dat het huidige beleid naar de land- en tuinbouwers (bijvoorbeeld de controles) op een meer menselijke en werkbare manier kan worden gevoerd?

- b) Zal de minister daarover het gesprek aangaan met haar betrokken collega's van Omgeving en Dierenwelzijn om na te gaan waar zich eventuele werkpunten situeren en hoe die geremedieerd kunnen worden?
- c) Zullen de landbouworganisaties bij deze oefening betrokken worden?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 934 van 25 juni 2021

van **EMMILY TALPE**

1. Respect is de basis van elke dialoog. Landbouw is voor een deel van de publieke opinie een abstract begrip geworden. Abstract in de zin dat de associatie verloren is gegaan met de private goederen (voedsel, drank, ...) en publieke diensten (ecosystemen, koolstofopslag, landschapszorg, ...) die landbouwers dagelijks aan de maatschappij leveren.
2. Ik heb hierover geen specifieke recente gegevens. Ik kan wel verwijzen naar de studie rond het welbevinden die het Departement Landbouw en Visserij heeft uitgevoerd in 2018 en de meest recente gegevens uit de enquête die het Instituut Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) heeft afgenomen in april 2020 om de impact van corona op het welbevinden van de landbouwer in kaart te brengen. In de studie van het ILVO is 'agribashing' slechts één van de geïdentificeerde stressfactoren die aan de basis liggen van negatief welbevinden. De cijfers over het mentaal welzijn zijn dan ook niet enkel te verklaren door stress vanwege agribashing en – al iets ruimer beschouwd - het daarmee gepaard gaande gebrek aan waardering voor hun werk. De cijfers van de corona-survey gaven inderdaad aan dat 64% van de landbouwers zich meer zorgen maakt over de toekomst en 40% zich meer mentaal uitgeput voelt. Tegelijk zeiden 30% van die respondenten echter dat ze zich net meer gewaardeerd voelden omdat ze als essentiële sector werden erkend. Dus dat toont ook al aan dat het een genuanceerder verhaal is, en dat het vooral de combinatie van verschillende stressfactoren is die het welzijn van onze boeren onder druk zet.
- 3-4. Bij besprekingen op regeringsniveau waar de landbouwsector voorwerp van debat is, is het een automatische reflex om rekening te houden met de mensen, heel vaak in gezinsstructuur, achter het landbouwbedrijf. Als regeringsleden hebben ministers een voorbeeldfunctie, ook in hun woordenschat. Dus vind ik het inderdaad belangrijk dat we, zowel binnenskamers als naar de buitenwereld toe, met het nodige respect over en met onze landbouwers communiceren.
- 5a. Land- en tuinbouwers ervaren de controledruk als hoog tot zeer hoog. Dit vloeit niet zozeer voort uit de steekproefgewijze controles die worden verricht, maar uit de regelgeving zelf die de lokale, regionale, federale en Europese wetgevers uitvaardigen. Handhaving en controle zijn onontbeerlijk, en worden ruim aanvaard door de sector. Vooral het ontbreken van proportionaliteit en van uitzonderingsmogelijkheden (overmacht, uitzonderlijke weerssituatie, ...) in regelgeving zelf wordt als onbillijk ervaren.
- 5b-c. Ik zal mijn collega's binnen de Vlaamse regering informeren over de resultaten van de dialogen die momenteel lopende zijn voor de opmaak van het actieplan Welbevinden en de concrete acties/aanbevelingen die hieruit voortvloeien.